MS – 110

IV Semester B.Com. Examination, May/June 2014
(Repeaters) (07-08 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – IV
Pancharatram (Drama) and Lekhya Samuddesha (Pracheen Vanijya)

Time : 3 Hours Max. Marks : 90

***Instruction :** Answer in **Sanskrit, Kannada** or **English**.*

I. एतेषु **द्वयोः** उत्तरं लिखत ।

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following : **(10×2=20)**

1) भासनाटकेषु वर्तमानान् साम्यांशान् अधिकृत्य लिखत ।

ಭಾಸ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the similarities found in Bhasa's plays.

2) 'पञ्चरात्रं' नाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य विमर्शात्मकं प्रबन्धं लिखत ।

'ಪಂಚರಾತ್ರ' ನಾಟಕದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a critical essay on the second act of Pancharatram.

3) दुर्योधनस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Duryodhana.

II. एतेषु **चतुर्णां** श्लोकानाम् अनुवादं विवरणं च कुरुत ।

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ **ನಾಲ್ಕು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any four** of the following : **(5×4=20)**

1) अहं हि मात्रा जनितो भवान् स्वयं
ममायुधं वृत्तिरपह्नवस्तव ।
द्विजो भवान् क्षत्रियवंशजा वयं
गुरुर्भवान् शिष्यमहत्तरा वयम् ।

P.T.O.

2) येषां गतिः क्वापि निराश्रयाणां
संवत्सरैर्द्वादश भिर्न दृष्टा ।
त्वं पाण्डवानां कुरु संविभाग
मेषा च भिक्षा मम दक्षिणा च ।।

3) भीमसेनस्य लीलैषा
सुव्यक्तं बाहुशालिनः ।
योऽस्मिन् भ्रातृशते रोषः
स तस्मिन् फलितः शते ।।

4) किमर्थं खलु सम्प्राप्तः कुरुणां गुरुरुत्तमः ।
शङ्के तीर्णा प्रतिज्ञेति स्मारणं क्रियते मम ।।

5) द्रोणश्च भीष्मश्च जयद्रथश्च
शल्योऽङ्गराजः शकुनिः कृपश्च ।
तेषां रथोत्कम्पचलत्पताकै –
र्भग्ना ध्वजैरेव वयं न बाणैः ।।

6) शूराणां सत्यसन्धानां प्रतिज्ञां परिरक्षताम् ।
पाण्डवानां निवासेन कुलं मे नष्टकलमषम् ।।

III. **एकस्य** अनुवादं कुरुत ।

ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ :

Translate **one** of the following : **10**

1) भट : – जयतु महाराजः ।
दुर्योधनः – आपस्तावत् ।
भटः – यदाज्ञापयति महाराजः । (निष्क्रम्य, प्रविश्य) जयतु महाराजः इमा आपः ।
दुर्योधनः – आनय । (कलशं गृहीत्वा) भो आचार्य । अश्रुपातोच्छिष्टस्य मुखस्य क्रियतां शौचम् ।
द्रोणः – भवतु भवतु । मम कार्यक्रियैव मुखोदकमस्तु ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

2) राजा – जयतु भगवान् जयतु । विराटो भगवन् । अभिवादये ।
भगवान् – स्वस्ति ।
राजा – भगवन् । एतदासनमास्यताम् ।
भगवान् – (उपविश्य) भो राजन् । प्रस्तुत: उद्योग: कस्मात् ।
राजा – भगवन् । गोग्रहणादवमानितोऽस्मि ।
भगवान् – केन
राजा – धार्त्रराष्ट्रै: ।

IV. एतेषु **त्रयाणां** ससन्दर्भं विवरणं कुरुत ।
ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ **ಮೂರನ್ನು** ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :
Explain **any three** sentences with reference to context : **(4×3=12)**

1) राजसूये नृपान् जित्वा जरासन्ध इवानय ।
2) हस्ते स्थिता मम गदा भवतश्च सर्वम् ।
3) न दातव्यमिति मे निश्चयम् ।
4) विभात्युमावेषमिवाश्रितो हर: ।
5) ऊषरेष्वपि सस्यं स्यात् यत्र राजा युधिष्ठिर: ।
6) पुत्रार्थे प्रतिगृह्यते ।

V. **द्वयो:** लघुटिप्पणी लिखत ।
ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ **ಎರಡನ್ನು** ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :
Write short notes on **any two** of the following : **(4×2=8)**

1) गोग्रहणम् ।
2) द्रोणाचार्य: ।
3) भीमसेन: ।
4) बृहन्नला ।

VI. लेख्यमधिकृत्य सविस्तरं विवृणुत ।
ಲೇಖ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ :
Explain in detail about Lekhya. 12

अथवा / ಅಥವಾ / OR

आय-व्ययलक्षणं विवृणुत ।
ಆಯ-ವ್ಯಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain आय-व्यय document.

VII. **द्वयोः** लघुटिप्पणी लिखत ।
ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :
Write short notes on **any two** of the following : **(4×2=8)**

1) सादिलेख्यम् ।
2) मुद्रा ।
3) प्रसादलिखितम् ।
4) जयपत्रम् ।